

Fondkollen

2012

RÅD, TIPS & NYHETER

www.fondkollen.se

Välkommen till Fondkollen 2012

I denna folder finns det viktigaste att känna till om fondsparande. Genom att spara i fonder kan alla få del i placeringar över hela världen. I Sverige sparar alla vuxna i fonder till premiepensionen och

82 % har också annat fondsparande. 2 av 3 barn sparar i fonder.

På sajten www.fondkollen.se ger vi dig tips och råd om ditt fondsparande.

Att spara i fonder går ut på att få så bra avkastning som möjligt utifrån den risk du är beredd att ta. Tänk på att avgifter och kostnader alltid är bortdragna när värdeökningen för en fond visas. För att ha chans till en högre avkastning måste du vara beredd att ta risk, dvs att fonden på kort sikt kan både öka och minska i värde. Det måste vara riskspridning i varje fond och genom att välja fonder med olika inriktning kan du sprida/minska risken ytterligare. Genom att spara regelbundet varje månad ökar du riskspridningen också i tid.

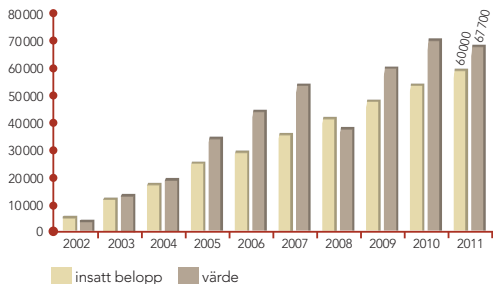
Lycka till med ditt fondsparande!

Vänliga hälsningar
Pia Nilsson, vd, Fondbolagens förening

Varför är fonder en bra sparform för dig?

1. Du kan enkelt få del i både svenska och utländska placeringar.
2. En investeringsfond ska enligt lag sprida riskerna på flera värdepapper, en aktiefond t ex ska placera i minst 16 olika aktier.
3. Det finns ett stort utbud av fonder med olika risknivåer och placeringsinriktning.
4. Förvaltare med expertkunskaper sköter placeringarna.
5. Månadssparande i fonder är en svårslagen sparform för att bygga upp en buffert. Riskspridningen ökas genom att insättningar görs vid olika tidpunkter. Vid en börsnedgång får du dessutom fler andelar för samma summa att ha med när uppgången kommer.

Månadssparande 500 kr i en genomsnittlig aktiefond 2002 - 2011

Att tänka på när du väljer fonder

Spartid/mål - Ju längre placeringshorisont, desto högre risk kan du ha i din fondportfölj för att öka dina möjligheter till högre avkastning.

Risk - Fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela ditt satsade kapital. Möjlighet till högre avkastning förutsätter att du accepterar en högre risk, dvs att kursen svänger.

Riskspridning - Du sprider risken genom att antingen spara i en fond med bred placeringsinriktning, t ex en fond som placerar över hela världen eller genom att ha flera olika fonder med olika placeringsinriktning.

Räntefonder har låg risk (penningmarknadsfonder har lägre risk än obligationsfonder) medan aktiefonder har hög risk. En aktiefond som placerar över hela världen har generellt lägre risk än en fond som placerar i ett enskilt land eller bransch.

Olika typer av fonder

Aktiefonder

Investerar minst 85 % i aktier. För ett sparande i aktiefonder rekommenderas en spartid på minst 5-7 år. Det finns aktiefonder med olika placeringsinriktning och risk, t ex fonder som placerar i ett visst land, en viss region eller en viss bransch.

En form av aktiefond är **indexfonder** som har lika stor andel i olika företags aktier som dessa aktier har i ett visst index, t ex Stockholmsbörsen.

ETF - börshandlade fonder

Fonder som handlas som aktier i realtid kallas börshandlade fonder eller ETF:er (Exchange Traded Funds). De är framförallt indexfonder.

Räntefonder

Placerar enbart i räntebärande värdepapper. Det finns **obligationsfonder (långa räntefonder)** som placerar i värdepapper med löptid på minst ett år. De kan vara förenade med en viss risk och bör därför ses på minst 3-4 års sikt. Det finns också **penningmarknadsfonder (korta räntefonder)** som placerar i värdepapper med en löptid som är kortare än ett år. De förväntas ge en jämn (men relativt låg) avkastning och är en lämplig sparform för den som vill undvika risk.

Blandfonder

Fonder som investerar i både aktier och räntebärande värdepapper. Fördelningen kan variera mellan olika blandfonder och även under olika tidsperioder i samma fond. Ett exempel är **generationsfonder** där omplacering från en hög andel aktier till en lägre andel sker i takt med att pensionen närmar sig.

SRI-fonder

Väljer placeringar utifrån särskilda krav om etik (etikfonder), hållbara och ansvarsfulla investeringar (SRI). Det kan vara positiva kriterier som särskild miljöhänsyn eller negativa kriterier som att undvika att placera i företag med engagemang i alkohol-, tobak- eller vapenindustrin. SRI-fonder är oftast aktiefonder men kan också finnas för andra fondtyper.

Hedgefonder

Specialfonder med friare placeringsregler som försöker ge avkastning även i tider när aktiekurserna sjunker, genom att investera i både aktier och obligationer, ta lån, placera i optioner mm. Hedgefonder kan ha från lag till mycket hög risk.

Fond-i-fonder

Fonder som placerar i andra fonder. Förvaltaren väljer ut de fonder som fonden ska placera i. Det kan vara fonder från ett eller flera olika fondbolag.

Avkastning och andelsvärde

Avkastningen visas netto

En fonds avkastning visas alltid netto, dvs efter att alla avgifter är bortdragna. Det betyder att två fonder med samma avkastning har gett dig som sparare lika mycket oavsett avgift.

Avgifterna är alltid avdragna när avkastningen visas!

Kurs vid insättningar och uttag i fonder

En fonds andelsvärde (NAV) bestäms vid en viss tidpunkt varje vardag. Om du gör insättningar eller uttag efter denna tidpunkt får du morgondagens kurs.

Så skyddas ditt fondsparande enligt lag

Det är skillnad ekonomi mellan fondbolaget och fonden. Ett särskilt förvaringsinstitut som är oberoende från fondbolaget har hand om fondens tillgångar. Skulle ett fondbolag gå i konkurs tas fonden över av en annan förvaltare.

Pris/avgift

Årlig avgift/Förvaltningsavgift

Det pris du betalar fondbolaget och som ska täcka kostnader för bl a förvaltning, analys, information och administration.

Hur betalas avgiften?

1/365 av avgiften dras från värdet på dina fondandelar varje dag.

Prestationsbaserad avgift

En prismodell där du betalar fondbolaget beroende på fondens avkastning. Ju högre avkastning fonden har givit, desto högre avgift betalar du.

TKA (Totalkostnader)

Visar fondens totala kostnader. I TKA ingår förutom förvaltningsavgiften även courtage som fonden betalar till mäklare vid köp och försäljning av aktier i fonden. TKA redovisas i kronor på årsbeskeden.

Insättnings- och uttagsavgifter

Fonden kan också ha insättnings- eller uttagsavgifter. Om uttag görs kort tid efter insättning är det vanligt med uttagsavgift för att kortsiktiga spekulationer inte ska påverka övriga sparare i fonden negativt.

Hjälpmedel när du ska välja fond

Fondindex

Fondindex visar den genomsnittliga avkastningen för fonder med liknande placeringsinriktning. Genom att använda fondindex kan du enkelt se hur din fond har gått under olika tidsperioder i jämförelse med andra fonder. De är också ett mycket bra verktyg när du ska välja en ny fond. Titta på hur fonden har avkastat tidigare och jämför med andra fonder i fondindex. Historisk avkastning är ingen garanti för framtiden men ger värdefull information om hur förvaltaren hittills har lyckats med sina placeringar.

Hur bra går din fond?

På www.fondkollen.se kan du skriva in namnet på din fond och enkelt se hur din fond har gått jämfört med andra fonder med samma placeringsinriktning. Genom olika färgkoder illustreras hur bra fonden har varit, där de bästa fonderna har grönt.

Färgkoder:

Topp 25 %

Om du ska välja ny fond kan du använda dig av fondindex på Morningstars hemsida.

Faktablad

Alla fonder i Europa har faktablad med basfakta om fonden. Använd dem när du är intresserad av att börja fonspara. Dina jämförelser blir enklare och beslutsunderlaget bättre. Faktabladen finns på fondbolagens hemsidor.

Rating (fondbetyg)

Ett flertal företag utvärderar löpande fonder genom så kallad rating. Fonderna betygsätts utifrån olika kriterier, framförallt historisk avkastning och risk. Det förekommer även rating där förutsättningar för framtida utveckling vägs in i betygen. Det finns också ratingföretag som utvärderar fondförvaltare istället för fonder.

Olika sätt att spara & skatteregler

Vanligt fondsparande

Skatt på kapitalvinst är 30 % vid sparande direkt i fonder. Kapitalförlust är helt eller delvis avdragsgill. Fondbolag lämnar kontrolluppgifter till Skatteverket om kapitalvinster/förluster, men gör inte skatteavdrag. För fonder som ger utdelning drar fondbolaget 30 % i skatt. En ny skatt på direktsparende i fonder har införts 1 januari 2012 - 0,12 % i schablonskatt på fondinnehavet.

Investeringsparkonto (ISK)

På ISK kan du spara i fonder men också i enskilda värdepapper. Du kan inom ISK byta fonder utan att det blir skatt på kapitalvinst. Istället betalar du en schablonskatt på ditt kapital, ca 0,5 % för 2012.

Fonder i kapitalförsäkring

Du väljer bland de fonder som ett försäkringsbolag erbjuder. Du kan inom kapitalförsäkringen byta fonder utan att det blir skatt på kapitalvinst. Istället betalas en årlig avkastningsskatt, ca 0,5% för 2012.

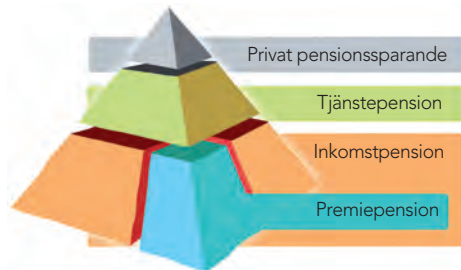
Pensionsspara

Du kan pensionsspara i fonder genom **fondförsäkring** eller **IPS**. Premien är avdragsgill med upp till 12 000 kr per år. Inkomstskatt betalas när pensionen betalas ut. Ingen skatt på kapitalvinst uttas vid fondbyten. Istället tas en årlig avkastningsskatt ut, ca 0,4% för 2012. **Fondförsäkring** är även ett alternativ för din tjänstepension.

För **IPS** (individuellt pensionssparande) kan du förutom fonder även välja placering i enskilda värdepapper eller sparkonton.

Mer om tjänstepension hittar du på

 minpension.se

Premiepensionen

Varje år avsätts 18,5 % av din pensionsgrundande inkomst till din allmänna pension, 16 % till inkomstpensionen och 2,5 % till premiepensionen. Alla som har en beskattningsbar årsinkomst på minst 18 700 kronor 2012 tjänar in till den allmänna pensionen.

Du kan välja upp till fem fonder till premiepensionen. Om du inte väljer placeras dina pengar i ett statligt alternativ, Såfan.

Ditt nya sparande (som kommer i december varje år) placeras enligt den fördelning som du gjorde sist. Det är bra att någon gång per år göra en översyn. Ett bra tillfälle är när du får årsbeskedet eller i samband med deklarationen.

I premiepensionssystemet ger fondbolagen i genomsnitt mer än halva fondavgiften i rabatt.

Hur väljer du fonder till premiepensionen?

Inkomstpensionen är den största delen och kan ses som en ränteplacering, den tar staten hand om.

Om du har mer än 10 år kvar till pensionen och kan tänka dig att kolla en gång per år rekommenderar vi därför att du väljer fonder med aktier i. Välj fonder med olika inriktning så får du riskspridning.

Bland- och generationsfonder passar för dig som inte vill kolla så ofta.

Så gör du för att välja/byta fond till premiepensionen

Logga in
Gå till www.pensionsmyndigheten.se och logga in.

Steg1: Välj fondkategori

Börja med att klicka på **Byta fonder**. Klicka därefter på **Sök och välj fonder**. I högerkolumnen hittar du fondtyper och olika kategorier av fonder. Klicka på **Visa kategorier** under t ex **Aktiefonder** och välj en kategori som du är intresserad av.

Steg2: Välj fond

Klicka på **Filtrera** för den fondkategori du har valt och sortera därefter på avkastningen snitt 5 år. Välj någon av fonderna med bra avkastning. (Du kan också kolla fondens betyg.) Klicka på **Lägg till**.

Fördela fonderna procentuellt

Välj hur stor andel du önskar placera i respektive fond. Klicka därefter på **Gå vidare**.

Kolla igenom ditt fondval och godkänn!

www.fondkollen.se

Det här är Fondkollen!

På **www.fondkollen.se** får du praktiska tips och råd om ditt fondsparande. Du hittar också användbara verktyg för att utvärdera dina fonder. Ladda ner **appen** Fondkollen och håll koll på dina premiepensionsfonder.

Fondkollens bästa spartips

Hanna Helgesson, sparekonom och projektledare för Fondkollen
"Börja månadsspara. Lägg upp en överföring som dras direkt när lönen kommer varje månad. Det är alltid lättare att spara i början av lönen än i slutet!"

Jenny Hansson, ekonom och elitskidåkare som deltar i projektet Fondkollen
"Börja engagera dig i din ekonomi. Lägg en halvtimme om året och titta över dina fonder. Jag tror verkligen att man lyckas med ett bättre resultat om man är aktiv och tar aktiva beslut."

Fondbolagens förening

SWEDISH INVESTMENT FUND ASSOCIATION